

Kvalitetsstandard	§ 101 og Sundhedslovens § 141 - Rusmiddelbehandling
Ydelsens lovgrundlag	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Serviceovens § 101 (stofmisbrug) ➤ Serviceovens § 101 a (stofmisbrug, anonymt) ➤ Sundhedsloven § 141 (alkoholmisbrug) ➤ Serviceovens § 107 (døgnbehandling - stoffer) ➤ Sundhedslovens § 142 (lægelig behandling for stofmisbrug): ➤ Bekendtgørelse nr. 430 af 30. april 2014 om kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug efter § 101 i lov om social service ➤ Bekendtgørelse 714 af 19.06.2013 om garanti for social behandling for stofmisbrug af unge under 18 år i særlige tilfælde ➤ Bekendtgørelse 1387 af 12.12.2006 om betaling for botilbud m.v. efter serviceovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108 (fremadrettet "betalingsbekendtgørelsen").
Behov der dækkes af ydelsen	<p>"Rusmiddel" er en fællesbetegnelse for stoffer, man kan indtage for at ændre, sløve eller stimulere sin psykiske tilstand. Det kan dreje sig om indtagelse af alkohol (øl, vin, spiritus), lægeordineret beroligende medicin (stesolid m.fl.) eller ulovlige stoffer (heroin, kokain, hash m.fl.). Disse rusmidler har det til fælles, at de alle kan være afhængighedsskabende, så kroppen reagerer med ubehagelige abstinenssymptomer hvis indtagelsen af rusmidlet ophører.</p> <p>Behandling af rusmiddelproblematikker er for borgere, der er fysisk og/eller psykisk afhængige af rusmidler i en sådan grad, at det medfører skader eller problemer for vedkommende selv og/eller nærtstående samt samfundet.</p> <p>Behandling af rusmiddelafhængighed kan bevilliges jf. Serviceovens § 101 (stoffer) og jf. Sundhedslovens § 141 (alkohol). Behandling iværksættes hovedsageligt med henblik på opnåelse eller fastholdelse af frihed for misbrug eller reduktion af misbrug. I de tilfælde, hvor det er udsigtsløst og urealistisk at opnå ophør af misbrug eller reduktion af misbrug iværksættes rusmiddelbehandling primært i form af skadesreduktion.</p>
Formål med ydelsen	<p>Formålet med rusmiddelbehandling er følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At give den enkelte mulighed for at få kontrol over sit misbrug af rusmidler og, om muligt, at ophøre det • At forebygge og behandle misbrugsrelaterede sygdomme • At standse den sociale og helbredsmæssige deroute, som er knyttet til misbrug af rusmidler • At forbedre borgerens funktionsevne og udviklingsmuligheder samt øge livskvaliteten

	<ul style="list-style-type: none"> • At give skadesreduktion eller skadesminimering, der har til formål at reducere skader som følge af brugen af rusmidler hos borgere der ikke er i stand til, eller ønsker, at ophøre med brugen heraf. Skadesreduktion kan også være målrettet borgerens nærtstående.
Følgende indgår i ydelsen	<p>Der er behandlingsgaranti både jf. Servicelovens § 101 (stoffer) og Sundhedslovens § 141 (alkohol) hvilket betyder, at borgere inden for målgruppen har ret til at modtage rusmiddelbehandling. Tilbuddet skal iværksættes af kommunen senest 14 dage efter borgerens anmodning om at komme i behandling. Der iværksættes et individuelt behandlingsforløb, hvor borgerens egne ønsker til forløbet tillægges stor betydning. Inden fristen på 14 dage sker der en nærmere udredning i samarbejde med borgeren og der udarbejdes ligeledes en behandlingsplan.</p> <p>Den visiterende enhed i kommunen iværksætter helhedsorienteret behandling, der matcher borgerens behov bedst muligt. Det vurderes om der er behov for:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ambulant behandling (kan visiteres til borgere både over og under 18 år) ○ Dagbehandling (kan visiteres til voksne over 18 år) ○ Døgnbehandling (kan visiteres til voksne over 18 år) <p>Tilbud om døgnbehandling kan tilbydes til borgere, der ikke kan profitere af ambulant- og dagbehandling. Ambulant- og dagbehandling skal derfor være tilbudt, før der kan tages stilling til bevilling af døgnbehandling. Borgeren kan selv anmode om døgnbehandling.</p> <p>Behandlingsarbejdet er baseret på en række værdier. Disse værdier udgør grundlaget for såvel målsætninger, behandlingsmål og metoder på rusmiddelområdet og svarer til de moralske og etiske normsæt, som gælder på andre områder i social- og sundhedssektoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Frivillighed</i> – forstået som en forudsætning for motivation og dermed den enkelte borgers evne til at engagere sig i egne mål for behandlingen • <i>Tilgængelighed</i> – forstået som tilstedeværelsen af synlige og rummelige tilbud, der fungerer uden unødigt ventetid og som signalerer, at borgeren er velkommen • <i>Værdighed</i> – forstået som respekt for den enkelte borger • <i>Individets ret og selvbestemmelse</i> – forstået som en uvildig information og inddragelse af den enkelte i beslutningerne om indsatser og mål i behandlingen
Følgende indgår <u>ikke</u> i ydelsen	<p>Der ydes ikke dækning af transportudgifter til og fra rusmiddelbehandling.</p> <p>Indsatte i kriminalforsorgens fængsler er under indsættelsen ikke omfattet af servicelovens regler om social behandlingsgaranti.</p>
Hvem kan modtage hjælpen	<p>Voksne over 18 år:</p> <p>Målgruppen for rusmiddelbehandling jf. Servicelovens § 101 (stoffer) og Sundhedslovens § 141 (alkohol) er borgere der er fysisk og/eller psykisk afhængige af rusmidler i en sådan grad, at det medfører skader eller problemer for vedkommende selv og/eller nærtstående samt samfundet. Denne målgruppe skal tilbydes behandling.</p>

	<p>Der er særligt fokus på gravide misbrugere af rusmidler. For gravide misbrugere tilbydes behandling i form af døgnophold. Hvidovre kommune skal i denne forbindelse tilbyde at indgå en kontrakt for rusmiddelbehandling med mulighed for tilbageholdelse. Tilbageholdelse kan ske, når der er begrundet formodning om, at den gravide stofmisbruger vil afbryde den aftalte behandling. Tilbageholdelse kan kun ske, hvis mere lempelige foranstaltninger er utilstrækkelige.</p> <p>Når der er tale om dobbeltdiagnoser, herunder et misbrug og en psykisk lidelse, er der et sektoransvar jf. Sundhedsaftalen.</p> <p>Unge under 18 år: Unge under 18 år kan også i særlige tilfælde modtage behandling jf. § 101. Det drejer sig om unge, som på baggrund af deres misbrug af rusmidler har alvorlige sociale og adfærdsmæssige problemer, der medfører, at de ikke kan fungere i forhold til familie, uddannelse, arbejde eller skole og hvor misbruget har udviklet sig sådan, at de har svært ved at modtage den almindelige støtte efter servicelovens kapitel 11, førend der er iværksat rusmiddelbehandling (jf. bekendtgørelse 714 af 19.06.2013 om garanti for social behandling for stofmisbrug af unge under 18 år i særlige tilfælde).</p> <p>Bestemmelsen i § 101 ændrer ikke ved det ansvar for behandling af unge med stofmisbrugsproblemer, som er fastsat i servicelovens kapitel 11, men er en ekstra forpligtelse til at yde hurtig hjælp til målgruppen. Tilbud om behandling jf. § 101 kræver forældremyndighedsindehaverens samtykke.</p> <p>Familie og pårørende: Familier og pårørende til borgere med misbrug af rusmidler kan ligeledes modtage støtte. Der er særligt fokus på børn i familier med misbrugende forældre.</p>
Ydelsens omfang	<p>Unge under 18 år: Rusmiddelbehandling ydes som ambulante forløb. Der er som udgangspunkt ingen tidsbegrænsning og der foretages hyppig opfølgning af, hvorvidt indsatsen er den rigtige. Hvis barnet eller den unge har udfordringer udover sit misbrug, vil støtten gives som en samlet støtte iht. Servicelovens § 52 eller § 11.</p> <p>Voksne over 18 år: Omfanget af rusmiddelbehandling kategoriseres i fire behandlingstyper jf. Socialstyrelsens Nationale Retningslinjer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Ad hoc</u>: Tilbud om kontakt/samtaler op til to gange om måneden • <u>Trin 1 - Ambulant behandling</u>: Ydelse mindst to gange om måneden og højst otte gange om måneden • <u>Trin 2 - Dagbehandling</u>: Ydelse mere end otte gange om måneden i ambulante regi • <u>Trin 3 - Døgnbehandling</u>: Døgnbehandling med henblik på stoffrihed eller stabilisering

	<p>Der er som udgangspunkt ingen tidsbegrænsning, men de ambulante forløb bevilliges typisk for et halvt år og dag- og døgnbehandling for tre måneder.</p>
<p>Visitering til ydelsen</p>	<p>Unge under 18 år: Det er familierådgivningen der behandler henvendelser om rusmiddelproblematikker for børn og unge under 18 år.</p> <p>Den unge kan selv kontakte familierådgivningen, hvilket den unges forældre ligeledes kan. Endelig er alle personer omkring den unge forpligtet til at underrette familierådgivningen hvis der opstår kendskab til at en ung kan have behov for særlig støtte (jf. Servicelovens § 153 og § 154). Henvendelse kan enten foregå personligt, telefonisk eller pr. e-mail. Hvis Familierådgivningen modtager en underretning, der vedrører en ungs forbrug af rusmidler, vil en familierådgiver invitere den unge og dennes forældre til en samtale i familierådgivningen. Hvis den unge ikke allerede har en sag i familierådgivningen, vil en familierådgiver fra familierådgivningens modtagerteam invitere den unge og dennes forældre til en samtale.</p> <p>Voksne over 18 år: Det er rusmiddelkonsulenterne, som hører under Voksenrådgivningen, der behandler henvendelser om rusmiddelproblematikker for borgere over 18 år. Rusmiddelkonsulenterne har en socialfaglig baggrund samt erfaring med at arbejde med rusmiddelproblematikker.</p> <p>Som borger har man mulighed for at komme til samtale med en af kommunens rusmiddelkonsulenter, både i forhold råd og vejledning vedrørende misbrugsproblematikker eller hvis man ønsker at blive visiteret til et behandlingstilbud.</p> <p>Borgeren kan rette direkte henvendelse til rusmiddelkonsulenterne uden forudgående visitation fra anden instans. Ved henvendelse drøftes borgerens problematik og på baggrund heraf aftales det, om der er behov for et møde, for at afdække problematikken yderligere eller om borgeren kan henvende sig direkte til et af de behandlingstilbud, som Hvidovre Kommune har indgået samarbejdsaftaler med. De behandlingstilbud som Hvidovre kommune har indgået samarbejdsaftaler med er KABS og Pulsen. Borgerne kan også henvende sig direkte til de KABS og Pulsen, uden forudgående kontakt med rusmiddelkonsulenterne.</p> <p>Pårørende og samarbejdspartnere (såvel interne som eksterne) kan også, med samtykke fra borgeren, rette henvendelse på vegne af borgeren.</p> <p>Rusmiddelskonsulenterne står også til rådighed for alle kommunens ansatte i forhold til råd, vejledning eller faglig sparring om rusmiddelproblematikker.</p> <p><u>Ambulant behandling</u> Behandling jf. Servicelovens § 101 (stoffer): Det er rusmiddelkonsulenterne der har visitationskompetencen til at iværksætte ambulant rusmiddelbehandling.</p>

	<p>Når den ambulante behandling er iværksat får borgeren tilbudt en personlig samtale med henblik på koordinering af behandlingsplanen og handleplanen.</p> <p>Behandling jf. Sundhedslovens § 141 (alkohol): Borgeren kan selv henvende sig til et behandlingscenter, der er godkendt til at yde behandling jf. Servicelovens § 141 og påbegynde behandling. Det kræver således ikke en bevilling fra kommunen. Behandlingen kan foregå anonymt hvis borgeren ønsker det, dog ikke såfremt der er tale om medicinsk behandling. Kommunen får ikke besked fra behandlingsstederne om hvilke borgere der er opstartet et behandlingsforløb, med mindre borgeren selv har udtrykt ønske herom.</p> <p><u>Dag- og døgnbehandling</u> Dagbehandling jf. § 101, døgnbehandling jf. § 101 jf. § 107 (stoffer) og § 141 (alkohol): Ansøgninger om dag- og døgnbehandling behandles af visitationsudvalget i Voksenrådgivningen. Rusmiddelkonsulenterne sørger for udarbejdelse af indstillingerne. Afgørelsen, herunder bevilling eller afslag, meddeles skriftligt til borgeren. Afgørelsen ledsages af en klagevejledning.</p> <p>Ved bevilling af døgnbehandling fastsættes egenbetaling. Derudover laves der en plan for opfølgning under døgnforløbet. Døgnbehandling er altid efterfulgt af en efterbehandlingsfase, der iværksættes ved hjemkomsten.</p>
<p>Hvem leverer ydelsen</p>	<p>Hvidovre kommune benytter sig primært af følgende <i>ambulante- og dagbehandlingstilbud</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pulsen (rusmiddelbehandling for borgere fra 15-30 år) • KABS (rusmiddelbehandling for borgere over 18 år) • Stofrådgivningen (rusmiddelbehandling for unge op til 30 år) • KKUC (rusmiddelbehandling for borgere over 18 år) • Kompagniet (rusmiddelbehandling for borgere over 18 år) • Novavi (rusmiddelbehandling for borgere over 18 år) <p>Andre tilbud kan også anvendes, dog er det et krav at de findes på www.tilbudsportalen.dk. Valg og tilrettelæggelse af behandlingstilbuddet sker altid i dialog med borgeren og tager udgangspunkt i borgerens opfattelse af problemomfang, ønsker og målsætninger for forløbet.</p> <p>Hvidovre kommune benytter sig primært følgende <i>døgnbehandlingstilbud</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alfa Fredensborg • Sct. Ols • Springbrættet • Blå Kors Taastrup • Ringgården <p>Landets andre døgnbehandlingssteder kan også anvendes. Behandlingsstedet skal dog være godkendt af socialtilsynet og fremgå af www.tilbudsportalen.dk. Behandlingsindsatsen skal kunne dokumenteres gennem statusskrivelser og behandlingsplaner, som sendes til Hvidovre kommune. Behandlingsstedet skal yderligere indgå i et tæt og åbent samarbejde med Hvidovre kommune, både</p>

	<p>undervejs samt ved ændringer og ophør i behandlingen.</p> <p>På behandlingsstederne findes forskellige fagfolk, bl.a. sygeplejersker, pædagoger, socialrådgivere, psykologer, psykiatere, social- og sundhedsassistenter, behandlere mv., hvilket varierer fra sted til sted.</p> <p>Hvidovre kommune benytter sig primært følgende <i>tilbud til pårørende</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • TUBA • Al-anon
<p>Iværksættelse og ophør af ydelse</p>	<p>Unge under 18 år: Når en ung, dennes forældre eller andre i den unges netværk gør opmærksom på, at en ung har en rusmiddelproblematik, vil Familierådgivningen tage stilling til, om der skal iværksettes en børnefaglig undersøgelse jf. Servicelovens § 50. En børnefaglig undersøgelse skal anlægge en helhedsbetragtning vedr. den unges forhold, herunder tage stilling til hele den unges situation og ikke kun rusmiddelproblematikken, så det sikres, at den rette støtte iværksettes. Hvis den unge hører indenfor målgruppen for rusmiddelbehandling i henhold til Servicelovens § 101 vil vedkommende være omfattet af behandlingsgarantien på 14 dage. I de tilfælde vil familierådgiveren i samarbejde med familien og den unge finde et egnet behandlingstilbud.</p> <p>Voksne over 18 år: Der er behandlingsgaranti på 14 dage jf. § 101 hvilket betyder, at der senest 14 dage efter første henvendelse til Hvidovre kommune skal iværksettes et tilbud.</p> <p>Voksenrådgivningen finder, på baggrund af en vurdering af borgerens individuelle behov og i samarbejde med borgeren, et passende ambulante-, dag- eller døgntilbud.</p> <p>Fælles for borgere under og over 18 år: Borgeren kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud end det kommunen peger på. Dette kan dog kun ske under forudsætning af, at tilbuddet er egnet, kan imødekomme borgerens behov og ikke er væsentligt dyrere, end det tilbud kommunen har givet. I sådanne tilfælde kan det blive nødvendigt at fravige fristen på 14 dage.</p> <p>Når borgeren er opstartet i rusmiddelbehandling, udarbejdes en behandlingsplan i samarbejde mellem behandlingsstedet, borgeren og Hvidovre kommune. Der skal i denne behandlingsplan være en kobling til handleplanen jf. § 141, med henblik på at sikre en helhedsorienteret behandling og en relevant koordination med Hvidovre kommunes egne indsatser.</p> <p>Det er kommunen der i samarbejde med behandlingsstedet og borgeren vurderer, hvornår borgeren er færdigbehandlet. Borgeren kan dog også selv vælge af afslutte behandlingsforløbet.</p> <p>Hvis borgeren udebliver eller misligholder de indgåede aftaler med behandlingsstedet, kan denne blive udskrevet.</p>

<p>Hvordan følges ydelsen op</p>	<p>Unge under 18 år: Familierådgiveren følger hyppigt op på om indsatsen har den tilsigtede effekt, herunder om der skal ske eventuelle ændringer og justeringer af rusmiddelbehandlingen. Der vil løbende blive justeret i handleplanen således at den tilpasses den unges situation.</p> <p>Familierådgivningen kan søge råd og vejledning hos rusmiddelkonsulenterne i Voksenrådgivningen hvis der er behov herfor og hvis der ikke er andre problematikker end en rusmiddelproblematik.</p> <p>Voksne over 18 år: <u>Opfølgning af ambulant-, dag- og døgnbehandling:</u> Rusmiddelkonsulenten sørger for opfølgning af borgerens rusmiddelbehandling.</p> <p>Det er rusmiddelkonsulenten, der sørger for koordination af den øvrige sociale indsats og udarbejdelse af handleplaner jf. §141.</p> <p>Fælles for borgere over og under 18 år: <u>Opfølgning efter endt stofbehandling (både ambulant-, dag- og døgnbehandling):</u> Opfølgningssamtaler efter endt stofbehandling skal, ifølge Bekendtgørelsen om kvalitetsstandard for sociale behandling efter § 101, ske senest én måned efter, og igen seks måneder efter, at borgeren har afsluttet et behandlingsforløb med status som enten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Færdigbehandlet • Udskrevet til andet tilbud (f.eks. til OPUS i psykiatrien, en psykolog, botilbud eller socialpædagogisk støtte) • Udskrevet til hospital • Udskrevet med anden årsag til afsluttet behandling <p>Rusmiddelkonsulenterne står for indkaldelse, koordination og gennemførelse af opfølgning. Opfølgningen ydes i form af en individuel samtale med borgeren. Det skal være enten en personlig eller telefonisk samtale. Denne opfølgningsform påtænkes anvendt i forhold til de borgere, hvor stofproblematikken er eller har været det primære sociale problem.</p> <p>Opfølgning ydes desuden i form af koordinerende møder, hvor borgeren og andre relevante aktører deltager. Denne opfølgningsform påtænkes anvendt i forhold til borgere, der har andre problematikker ud over et aktuelt eller tidligere stofmisbrug. Denne opfølgningsform tilbydes efter aftale med borgeren.</p>
<p>Betaling</p>	<p>Ambulant- og dagbehandling (stoffer og alkohol): Ambulant- og dagbehandling af rusmiddelproblematikker jf. Servicelovens § 101 (stoffer) og Sundhedslovens § 141 (alkohol) er gratis for borgerne at benytte.</p> <p>Døgnbehandling jf. Sundhedslovens § 141 (alkohol): Døgnbehandling efter Sundhedslovens § 141 er gratis for borgerne at benytte.</p> <p>Døgnbehandling jf. Servicelovens § 101 (stoffer):</p>

	<p>Under ophold i døgnbehandlingstilbud fastsættes egenbetaling i form af husleje, el og varme. Dette betales ud af borgerens indtægt (kontanthjælp, førtidspension, sygedagpenge eller andet).</p> <p>Det er Hvidovre kommune der, på baggrund af en individuel beregning, fastsætter og opkræver egenbetalingen hos borgeren jf. betalingsbekendtgørelsen. Egenbetalingen beregnes således, at borgeren altid vil have det af Hvidovre kommune fastsatte rådighedsbeløb (se bilag 1).</p> <p>Hvis borgeren bevarer egen bolig under et midlertidigt ophold, betaler den pågældende som udgangspunkt ikke for botilbuddet jf. Servicelovens § 163, stk. 2, 3. pkt. og betalingsbekendtgørelsen. Der betales dog for andre ydelser, såsom kost. Betalingen fastsættes således, at borgeren fortsat har økonomisk mulighed for at opretholde sine hidtidige forpligtelser samt har et rimeligt rådighedsbeløb.</p> <p>Hvis borgeren ikke har en indtægt, opkræves der ikke betaling for opholdet. Hvidovre Kommune fastsætter og udbetaler et beløb til personlige fornødenheder, indtil der foreligger et indtægtsgrundlag i form af kontanthjælp eller andet.</p>
<p>Særlige bemærkninger</p>	<p>Monitorering af indsatsen: Monitorering af indsatsen skal ifølge Bekendtgørelse om kvalitetsstandard for socialbehandling for stofmisbrug efter § 101 omfatte opstilling af måltal for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andelen af borgere med stofmisbrug, der efter afsluttet behandling er stoffri samt andelen af borgere, der efter afsluttet behandling har reduceret deres stofmisbrug • Andelen af borgere med stofmisbrug, der efter afsluttet behandling vender tilbage til stofmisbrugsbehandling inden for 12 måneder. <p>Derfor vil borgere blive kontaktet af rusmiddelkonsulenterne efter endt afsluttet behandling.</p> <p>Inddragelse af brugere/pårørende i udarbejdelsen af kvalitetsstandard: Hvidovre Kommune har inddraget brugere og pårørende i udarbejdelsen af kvalitetsstandard jf. bekendtgørelse nr. 430 af 30. april 2014 § 4 stk. 2.</p>